

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 236.

V Ljubljani, v petek 15. oktobra 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 14. oktobra.

Dr. Russ užaljen.

Dr. Russ je večni ministerski kandidat, a sreča mu ni mila. Zato hodi kot Roland po zbornici ter s svojimi pristasi podpira obstrukcijo, dasi nekoliko sramežljivo; on nosi pest v žepu. Sicer pa se potomec slovenskih Rusov zaveda svoje veljave, zato govori in nastopa jako samozavestno. Včeraj je, držeč roki v žepih, vprašal podpredsednika Abrahamowicza, zakaj je bilo poročilo kvotne deputacije v ogerski zbornici jeden dan preje razdeljeno, nego v avstrijski.

Podpredsednik odgovori, da to ni njegova krivda, sicer pa hoče interpelantu odgovoriti v jedni prihodnjih sej. Dr. Russu se je malo nos pobesil, danes se je hotel maščevati. Podpreds. Abrahamowicz namreč odgovarja dr. Russu na včerajšnje vprašanje ter pravi, da je dr. Russ sam član kvotne deputacije, torej more vedeti pravi vzrok, zakaj se je poročilo zakasnilo. Poročilo je bilo sicer že v maju tiskano, toda vsled zaključka državnega zbora ne razdeljeno, in sedaj se je moral ovitek na novo natisniti.

Dr. Russ s tem odgovorom ni zadovoljen, češ, da sicer dobro pozna sklep kvotne deputacije, a želi, da se ta sklep naznani tudi zbornici; zato predlaga, da se o odgovoru prične debata.

Dr. Gross o tem nasvetu predlaga glasovanje po imenih. Tako je godla v zbornici zopet navadna lajna. Predlog je bil odklonjen, Russova sulica je odletela.

Levičarji poberó kopje in dr. pl. Hoffmann predlaga, naj se otvori debata o odgovoru podpredsednika Abrahamowicza, ki je izjavil v včerajšnji seji, da predsedstvo ne more prisiliti ministerskega

predsednika, da bi objavil doslovno tajni ukaz z dne 2. junija.

Isto je Abrahamowicz danes ponavljal. Dr. Pommer, ki bi tudi rad dokazal svojim volilcem, da rogovili po zbornici, predlaga o Hoffmannovem nasvetu glasovanje po imenih. A zopet zaman! V zbornici je komaj tretjina poslancev, vendar še odbija napade levičarjev.

Obstrukcija.

Mnogi so sodili, da bo obstrukcija zaspala ter pala pod mizo, ko je Iro odložil mandat, Schönerer dobil štiritedenski odpust in Wolf po zadnjem dvo-boju precej zatajil svojo naravo. Toda Funke hoče dokazati, da je obstrukcija mogoča tudi brez Schönererja. Naročili so si možje zopet kopico peticij proti jezikovnim naredbama, predložili jih ter — rešili Germanijo. O vsaki peticiji zahtevajo glasovanje po imenih. In kar je naravnost brezozirno, da ne rečemo, pobalinsko! Skoraj vsi levičarji zapusté med glasovanjem zbornico ter se smejejo po hodnikih ali pa posedajo v gostilni. Do 1/4. ure se je vrstilo, ako se ne motim, šest glasovnih peticij.

Da se vsa današnja seja izpolni s samimi glasovanji, predlaga dr. Funke, naj zbornica z glasovanjem po imenih sklene, da se seje odlože toliko časa, da vlada zbornici predloži doslovno tajni ukaz z dne 2. junija t. l. Predlog je bil odklonjen. Desnica bi bila sicer glasovala za predlog, toda iz taktičnih razlogov je morala glasovati proti, ker Funke ni imel družega namena, nego nagajati.

Soc. demokrat Ressel predava nato zbornici o parlamentarni dostojnosti, ker je bil v proračunski odsek namesto Daszynskega izvoljen socijalist Kiese wetter in je desnica volila v legitimacijski odsek Kozakiewiczza mesto Daszynskega.

Predsednik mu odgovori, da on za to ni odgovoren.

Kiese wetter izjavi, da odloži mandat za proračunski odsek. (Dobro-klici.)

Po četrti uri šele preide zbornica na dnevni red.

Grof Dubsky prečita v imenu ustavovernega veleposestva izjavo, da njegova stranka odločno graja minist. predsednika, ki je kot notranji minister izdal tajni ukaz z dne 2. junija, vendar pa hoče glasovati proti zatožbi ministrov. Ostali levičarji niso zadovoljni s predlogom. Jutri se bo debata nadaljevala.

Proračunski odsek

si je danes izvolil načelnikstvo. Načelnikom je izvoljen dr. Kramar, ki pa izjavi, da bo le dotle na tem mestu, dokler ne ozdravi dr. Kaizl, ki je bil v prošlem zasedanju izvoljen načelnikom. Prvim podnačelnikom je bil izvoljen baron Schwegel, drugim grof Pininski; med zapisnikarji sta voljena slovenska poslanca dr. Gregorčič in dr. Krek. Prva odsekova seja bo jutri 15. tega meseca zvečer.

Na dnevnem redu so najprej predložili zahtevko za podporo vsled vremenskih nezd.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. oktobra.

Odstop grofa Badentja je zopet enkrat na dnevnem redu in sicer sedaj v tržaških italijanskih dnevnikih. Zloglasni „Piccolo“ objavlja o tem nastopne vrstice, ki mu jih pošilja dopisnik z Dunaja: Vaš dopisnik trdi lahko z največjo gotovostjo, da odstopi ministerski predsednik še pred Božičem. Osebnosti in politični momenti so prisilili grofa Badenija do tega koraka, od katerega nikakor

LISTEK.

Govor o Vuku Karadžiću

na pokopališču sv. Marka na Dunaju 10. okt. 1897.

Dr. M. Murko:

(Konec.)

Vukovo ime pa se sveti v kulturni zgodovini tudi vseh drugih slovanskih narodov. O bolgarskem jeziku in o bolgarskih narodnih pesnih dobili smo prva poročila od njega samega, vsem drugim zbirateljem narodnega blaga na slovanskem severu in jugu pa je bil Vuk prvi in klasični vzor. Prebudil je mnogo drugih Srbov in Hrvatov, da so začeli zbirati in posnemati narodno pesništvo; naša „Kranjska Cebelica“ je slavila Vuka že v prvem zvezku (1830) in prinašala prestave njegovih narodnih pesni; prva zbirka slovenskih narodnih pesni, katero je izdal St. Vraz leta 1839 v Zagrebu, je posvečena Vuku Karadžiću, in še leta 1845 piše Vraz Erbeni, da bi hotel celo življenje živeti poleg Vuka; pri Čehih in Slovaki je vzbudil takoj Safarika, Palackega, Kollárja i. dr., da so zbirali narodne pesni, Hanka pa je izdal že leta 1817 delce „Prostonárodní arbská Muza do Cech převedená“ in Celakovsky mu je posvetil tretji zvezek svoje zbirke „Slovanské národní písně“; pri Poljaki je v „Pamiętniku Warszawskiem“ že K. Brodzinski prinašal prestave srbskih narodnih pesni, ukrajinsko-poljski

pesnik Bohdan Zaleski pa je klical: „Pieśni tej dawaj Wuku Karadžiću“; na Ruskem je užival Vuk visoko spoštovanje pri državnikih, učenjaki in pisateljih.

Tako vidimo, da so solčni žarki Vukove delavnosti ogrevali vsa slovanska plemena. Njega samega je vodila vedno misel slovanske vzajemnosti, kajti popolnoma v duhu velikega pesnika „Slávy Dcére“, Jana Kollárja, ki še tudi počiva ne daleč od tod, trudil se je vse svoje življenje, da „služi slovanstvu na polju srbske literature.“

Posebno pa časti Vuka slovanska filologija, kajti vsi učenjaki, ki se hočejo poučiti o srbskem jeziku, pesništvu in narodnem življenju, se vedno vračajo k velikim delom in najmanjšim spisom priprostega, natančnega in resnicoljubnega moža, ki v svoji mladosti ni niti videl prave šole.

Velike pa so Vukove zasluge tudi pred ostalim svetom. Za srbske narodne pesni so se nautuševali učenjaki kakor oba Grimma in Viljem pl. Humboldt, pesniki kakor Goethe, za njimi pa cela vrsta imenitnih mož in žen v Evropi in Ameriki. To je bilo seveda posebno koristno za slavo mladega srbskega naroda, ali s srbskim imenom se je širila tudi slava vsega slovanskega, kar je najlepše izrazil že Jakob Grimm v dejanji in tudi v besedi rekoč: „Dieser Lieder wegen, glauben wir, wird man jetzt slavisch lernen.“

Ne smemo tudi pozabiti, da je jedno iz naj-

lepih del nemške historične literature, Rankejeva „Die serbische Revolution“, popolnoma osnovana na pripovedovanjih in materijalih Vukovih. Sploh moramo poudarjati, da se v vseh Vukovih spisih o dogodkih njegovega časa, katerih se je sam udeležil, vedno bolj jasno kaže, kako je ljubil pravico in resnico.

Z veliko hvaležnostjo in s pravim ponosom prenašate torej, bratje Srbi, zemske ostanke Vukove v njegovo domovino. Že leta 1863, ko je Vuk slavil petdesetletnico svojega književnega delovanja, je imel za seboj ves mlajši srbski svet, danes pa ga hvali in slavi ves narod. Ne zaostajamo pa za njim tudi Slovenci in drugi dunajski Slovani; klanja se Vuku, kakor vidite, tudi lepa cesarska stolica, v kateri je tako dolgo živel in deloval, po najodličnejših možeh; vemo pa tudi, da se našega praznika v duhu udeležujejo mnogi zastopniki slovanske in svetovne znatnosti. Zares, lep je bil začetek slavnosti, katero je priredil srbski narod svojemu velikemu sinu!

Ko kličemo „z Bogom“ Vukovim ostankom, želimo tudi, naj vlada med srbskim narodom vedno njegov duh. Po dolgih bojih je zgodovina opravdala popolnoma njegovo delavnost in mi si danes še skoro ne moremo misliti, s kakimi težavami se je moral boriti Vuk, da položi temelj vsemu današnjemu napredku svojega naroda. Vendar danes že tudi ne moti več spomin, da je imel Vuk mnogo in mogočnih nasprotnikov, kajti to nam kaže, kako

ne odstopi. Prodrli bo še oziroma skušal prodreti z nagodbenim in budgetnim provizorijem in po prekinenju zasedanja državnega zbora koncem novembra ali začetkom decembra vložil svojo ostavko, ki bo sedaj nepreklicna. Nasproti vsem dementijem, ki bi se morda objavili napram mojemu resničnemu poročilu, končuje dopisnik, mi je mogoče prevzeti za te trditve popolno odgovornost. Ministerski predsednik je že pred več tedni na jako nujen način izrazil svojo željo, naj bi mu vladar odvzel težavno breme, in le zbog vdanosti do cesarja je ostal še nadalje na sedanjem mestu. — Za resničnost te vesti, katere izpolnitev pa seveda nikakor ni nemogoča, naj za sedaj obdrži odgovornost še dunajski dopisnik „Piccola“.

Konservativno veleposestvo, oziroma njegovi zastopniki v državnem zboru, so se včeraj odzvali povabilu parlamentarne komisije ter naznanili svoje postulate, da se uvrste mej postulate skupne desnice. Konservativno veleposestvo zahteva, da se izročé vse šolske, obrtne in kmečke zadeve v področje deželnih zborov, da naj se peča osrednji parlament le s skupnimi, vseh v državnem zboru zastopanih kronovin se tičočimi zadevami ter da je češki namestnik odgovoren za svoje delovanje češkemu deželnemu zboru. Poleg teh glavnih zahtev so navedli zastopniki konservativnega veleposestva še več manj važnih postulatov, ki pa nimajo širšega pomena. Splošno se njih zahteve popolno strinjajo s postulati ostalih strank desnice.

V predzadnji seji izvoljeni odseki so se že konstitovali, in sicer je voljen načelnikom budgetnega odseka, kakor omenjamo na drugem mestu, poslanec dr. Kramar, namestnikom baron Schwegel in grof Pininski, zapisnikarji pa so poslanci dr. Gregorčič, dr. Krek, vitez Abrahamowicz, dr. Lewicki, Erb, Weiskirchner, Janda in Zaunegger. Prva seja odseka se vrši danes zvečer ob 1/8. uri. — Imunitetni odsek si je odbral za načelnika dr. Ferjančiča, za namestnika pa dr. Hirscha in Dungla, peticijskemu odseku pa načeluje poslanec Baumgartner, njegova namestnika sta Klein in Horica.

Kritika v obstrukciji. Kdor pazno zasleduje dogodke v krogu nemško-nacionalnih in liberalnih kričavev, mora priznati, da se je začelo v teh krókih v poslednjem času nekaj takega, da se opremil običajni „heil“ v „unheil“, odkar je Wolf s svojim pihalnikom poskusil čistiti ozračje. Vicevodja Iro se je umaknil v svoj brlog, odloživši svoj državnozbornski mandat, glavni vodja Schönerer se je šel za štiri tedne sprehajati v rožnavske loge ter premišljevati svojo usodo. Ljubosumnost nad Wolfovimi „vspehi“ ga je bojda pregnala iz hrupnega veselja v tihe samote. Ni mu všeč, da je nakrat Wolf prevzel vrhovno poveljstvo, ne da bi bil njega prosil dovoljenja. Vsakovrstne mučne misli rojijo sedaj Schönererju po glavi in morda se peča, akoravno zelo težko, tudi že z mislijo, kako bi se rešil odgo-

težko je najti in hoditi prava pota. Učimo se pa od njega tudi, kako moramo delovati, da bodo slovanski narodi napredovali. Vuk je bil priprost, neučen mož in je ostal pravi Srb od pet do glave, ali ni se bal evropske kulture, pač pa se je lotil njenih sredstev, da bi njegovemu narodu zasijali lepši dnevi. Važno pa je tudi to, da je Vuk iskal jedro, ne pa površnost in zunanost evropske kulture, kakor se to večkrat godi pri malih in mladih narodih, ter se vedno in vestno trudil, kajti brez temeljitega in neumornega dela ni napredka. S slavo, katero prinaša Vuk svoji domovini, naj bo združen tudi ta nauk za današnje in za bodoča pokolenja, ki bodo gledala zlate črke njegovega imena na belgradski saborni cerkvi.

Castiti bratje in dragi rojaki! Skoro bomo razdelili posmrtno sosedstvo Kopitarjevo in Vukovo, vendar ne v taki meri, kakor se nam zdi. Mogočna Sava, ki tako lepo veže tri najbližja plemena na slovanskem jugu, bo nosila mimo bele Ljubljane in šumela pod Beligradom Vukovim ostankom pozdrave naših snežnikov in drugih gorskih velikanov, zelenih hribov in cvetelih polj Kopitarjeve domovine, po Dravi pa mu bodo prihajali mili glasovi ljutomerskih vinskih gorc iz domovine dveh drugih prijateljev in častilcev, Miklošiča in St. Vraza. Naša skrb pa bodi, da bota Srbe in Slovence v družbi s Hrvatimi tudi nadalje vezala Kopitar in Vuk v duhu duševne vzajemnosti in bratske ljubezni. S temi gorečimi željami se poslavljamo Slovenci od Vukovih ostankov: naj jim bo lahka domača zemljica, Vuku pa vedna slava!

vornosti polnega poslanstva. V obstrukciji sami razun židovskih liberalcev sicer sedaj še ne pogrešajo posebno izgubljenih, izvrstnih močij, kajti prevzele so težavneje vloge nove moči, ki so takoj pri prvem nastopu pričetkom razprave o zatožnici ministerstva dobro rešile svojo nalogo. Toda, pomisliti treba, da ti novi močje niso tako utrjeni in vztrajni, in kaj lahko se pripeti, da bo obstrukcija polagoma izgubila svojo sedanjost moč ter ne bo več imela tiste energije in vztrajnosti, ki je nujno potrebna pri takem „poslu“, kakor je ravno razprava v državnem zboru. Sicer še ne smemo izgubiti vse nade, kajti močje imajo še krepka grla in tudi še precej jih je, vendar pa treba konstatovati, da se je vselil v sredino obstrukcije zloglasni „unheil“, in to neki ni dobro.

O zblizanju katoliške ljudske in krščansko-socialne stranke, za katero je vnet, kakor smo že omenili, neka iz krogov okoli „Reichspost“ izišla brošura, se izražajo voditelji katoliške ljudske stranke zelo nepovoljno. Glasilo dr. Kathreina „N. Tir. Stimmen“, objavlja v zadnji številki v tem oziru daljši članek, v katerem dokazuje, da je nameravano zblizanje nemogoče, ker bi značilo popolen razpad katoliške ljudske stranke. „Spojitev naše stranke“, glasi se doslovno v dotičnem članku, „z dunajsko krščansko-socialno družbo bi ne pomenila samo odreči se našim političnim in gospodarskim interesom, marveč morali bi takorekoč še celo zatajiti naša načela“. To je precej trd odgovor na vabljenja v dotični brošuri in je toraj še precej daleč uresničenje te ideje.

Nemški socialistični vodja Liebknecht bo moral v kratkem nastopiti štirimesečni zapor, radi besedij, ki jih je izustil povodom otvoritve socialno-demokratskega strankarskega shoda v Vratislavi in s katerimi se je pregrešil zoper paragrafe, ki govore o razžaljenju veličanstva. — V dotičnem svojem govoru je namreč 72letni starec kritikoval govor nemškega cesarja povodom petindvajsetletne sedanske slavnosti. Vsa zadeva se je vlekla zelo dolgo in socialni demokratje so že menili, da njihov vodja, ki kljub tolaki starosti še ni prišel do spoznanja, srečno odnese pete. Kar dobi obvestilo od državnega sodišča, da je razsodba vratislavskega sodišča potrjena. Socialno demokratična, posebno pa še židovsko-liberalna glasila izražajo svojo veliko nezadovoljnost nad tako razsodbo in pripominjajo, da so gotovi krogi pogostokrat sami vzrok, da pade na javnih shodih kaka ostra in žaljiva beseda.

Židovska delavska zveza na Ruskem. Razni listi so že svojedobno omenjali delavske organizacije na Ruskem, ki se seveda ne more primerjati z organizacijo v ostalih evropskih državah, kajti delavci so se organizovali tajno, za hrbtom raznih strogih oblastev. Največ jih je seveda družil socialistično revolucionarni duh, vendar pa vsa organizacija ni bila tako umetno spojena, dokler niso prišli v sredo ruskih delavcev židovski špekulanti, ki so tudi na ruski zemlji, kakor povsodi, pokazali se kot spretni organizatorje v svojo korist. Delo se jim je seveda posrečilo in strankarski shod v Hamburgu je že pozdravila novoustanovljena, splošna židovska delavska zveza za Rusijo in Poljsko, ki si je mej drugim zapisala na rudečo zastavo tudi geslo: „Proč z ruskim absolutizmom!“ Samo po sebi je umevno, da so nemški socialistični voditelji zelo veseli tega pojave, ker dobro vedo, da se bode s časoma tudi pod ruskim samodržtvom odprl za njih vir mastnih dohodkov, ki so jedina privlačna sila, ki jih vleče k delavskim zborom.

Španski karlisti že težko pričakujejo prihoda generala Weylerja v domovino, ker stavijo nanj velike nade. Menijo namreč, da bode sedaj, ko ga vlada tako očitno prezira, pridružil se njihovi četi ter pospeševal revolucionarno gibanje v korist Don Carlosa. Karlisti se pa tu najbrže motijo, kajti akoravno se čuti eksguverner globoko užaljenega, vendar bode ostal še vedno toliko značajan, da ne bode roval proti dinastiji in sedanjemu ustavnemu sistemu. Posebno se bo pa tega še sedaj ogibal, ker se bo pričela proti njemu preiskava, iz katere se meni srečno izrezati.

Cerkveni letopis.

Pismo iz Amerike.

(Konec.)

Winonski škof J. Cotter rekel je med drugim: »Mil. gospod škof, iz globočine hvaležnega in radostnega srca Vas pozdravljam. Poznam Vas

že 33 let, še kot součenca in duhovnika, in ves ta čas sem Vas spoštoval kot moža po božji volji, kot duhovnika, kateri ni pozabil nikdar med posli trudapolnega in nesebičnega življenja, da je osamljen od sveta. da je njegova naloga zagovor ljudstva pred Bogom in molitev za čredo pred prestolom Večnega.

Vedno mi je bilo v veliko vspodbudo, da Vas je bilo najti vsigdar sredi svoje črede, vedno v skrbeh za dnevne potrebe svojih ovac in nepremagljivega nasprotnika raztresenega in nečednega sveta. Oprostite to javno pohvalo. Čutim, da vaše zasluge opravičijo vsako javno priznanje.

V ti veri pozdravljam Vas kot škofa šentcloudskega in prosim Vsemogočnega vpričo vsega ljudstva, naj Vam podeli obile dneve v Vaši novi službi, ad multos annos; naj pripomore Vaša roka, da se ohrani Vaša čreda in zveliča.

V svojem globokem sočutju sem si svest, da je jedina želja Vašega srca v tem trenutku, da bi mogli vsi reči, zbrani pred sodnim stolom „škofa naših duš: „Gospod, noben teh malih, katere si mi izročil, ni izgubljen“. — Da, bile so besede, katere so spravile prisotno ljudstvo na noge!

Po opraviilu je bila povabljen vsa duhovščina na slavnostni obed v Hotel Ryan. Udeležilo se ga je deset škofov in kakih tri sto duhovnikov. — Da ne pozabim omeniti, slovenski duhovniki so prihiteli od daleč in blizu k redki slavnosti. Prišli so iz daljnih držav Michigan, Ohio in Kansas. — Najprvi je pozdravil novega škofa sam nadškof mgr. Ireland. Odlikoval se je med drugimi tudi govor č. g. gen. vik. J. Starihe, sotrudnika novega škofa. Največjega pomena za Slovence je pa bil pač govor stolnega župnika v St. Cloudu, g. E. Jones-a. Omenil je, kako je o. Pirc postavil podlago sedanjemu škofiji St. Cloudski in kako je pridobil za Ameriko tiste mladeniče, katerih dva sta sedaj škofa. Mil. škof Trobec se je s svojo značilno skromnostjo zahvalil vsem, kateri so pripomogli k pomembni slavnosti. Kot pravi apostol, zagotovil je nas vse bratovske ljubezni do nas in pripomnil, da ga vežejo na nas najsrčnejše vezi, dasi nas loči daljava.

Drugi dan je bil slavnostni obed in sprejem v centralnem semenišču Sv. Pavla. Gg. modroslovci in bogoslovci (med njimi 8 Slovencev) so mu zapeli ter mu izrazili svoje odkritosrečno veselje, da je bil on izvoljen škof. Nato sta nam povedala oba sè nadškofom Katzerjem nekaj odlomkov iz svoje zgodovine, katera pač ni bila vedno posejana s cveticami. Obadva sta se hvaležno spominjala o. Pirca, s katerim sta prišla v Ameriko 4. aprila 1864. l.

Življenje mil. škofa Trobec-a je pač bolj ali manj znano bralcem »Slovenca«, zato je opustim.

Slava pa vsem slovenskim misijonarjem in trem slovenskim škofom v Ameriki, Trobec-u, Vertin-u in Mrak-u.

Ad multos annos!

F. Kerže.

Jernej Kopitar.

(Govoril na grobu prof. Fr. Levec.)

Rojaka evropske slave, ki je trinpetdeset let počival v daljnem tujem mestu, je ravnokar vsprela predraga zemlja slovenska v svoje naročje.

„Veliki gromovnik“ ga je imenoval ženijalni Prešern; „eine europäische Celebrität“ ga je nazival duhoviti Cop; „sagacissimus philologus, vir celeberrimus“ razsodni Miklošič; der grösste slavische Kritiker unseres Jahrhunderts“ bistroumni Hanuš. Največji germanist svojega časa, Jakob Grimm, pa mu je vzdal častni priimek „monstrum scientiarum.“

Ako pa se tudi zgodovinar in jezikoslovec Kopitar kakor zvezda danica sveti na jasnem obzorju učenega sveta, in ako se tudi njegovo ime s častjo in slavo izreka po vsi širni Evropi, vendar je temu velikemu svojemu sinu v prvi vrsti največjo hvaležnost dolžan naš narod slovenski.

Prežalostne so bile razmere v naši domovini, ko je pred devetdesetimi leti v javno življenje stopil Kopitar.

Naš narod je bil brez vsake zavednosti, brez prave književnosti in inteligencije; naš jezik je bil zaničevan kot narečje hlapčevskih stanov; po šolah in uradih je gospodovala tujščina; vsak omikanec, če tudi domače zemlje sin, se je sramoval slovenskega imena.

Z naglimi koraki se je tudi našemu narodu blizala tista kruta usoda, ki je v srednjem veku zadela polabske Slovane.

Med plemenitimi možmi, ki so se v tej bedi usmilili zapuščenega in zaničevanega našega naroda, je poleg Ojza in Japlja, poleg Linharta in Vodnika v prvi vrsti imenovati Kopitarja. Z bistrim umom, s krepko voljo in z mladostnim navdušenjem je pričel raziskavati jezik in zgodovino slovenskega naroda in devetindvajsetleten mladenič je izdal prvo kritično slovnico slovensko, polno ženjalnih idej in novih nazorov. V tej knjigi je Kopitar neustrašeno pokazal na pisatelje XVI. veka kot na glavni vir našega jezika; v tej knjigi je položil temelj znanstvenemu raziskavanju naše domače govorice; v tej knjigi je pa Kopitar tudi mogočno povzdignil svoj glas: „Odprite slovenščini javne šole!“ In s pravo gorenjsko žilavostjo je tudi pozneje ponavljal svojo zahtevo, jo podpiral z neovrnjimi razlogi ter ni miroval, dokler se ni ustanovila stolica slovenskega jezika v Ljubljani leta 1816. —

In tudi, ko je bil Kopitar zapustil svojo domovino, ko se je na cesarskem Dunaju povspenjal od časti do časti, ko je slava njegovega učenega imena zaslovela po Evropi, ko je največje duhove tedanje dobe, Goetheja in Humboldta, Grimma, Wolfa in Schlegla štel med svoje prijatelje — je ostal Kopitar zaveden sin svojega naroda; v duhovitih spisih je slavil nadarjenost svojih rojakov, razkrival lepoto svojega materinskega jezika ter v krasnih prijateljskih pismih Ravnikarja in Metelka, Zupana in Čopa navduševal za knjižno delovanje.

In z isto ljubeznijo, kakor svojega slovenskega, se je oklenil Kopitar tudi bratskega naroda srbskega. Srbski pisatelji so ob Kopitarjevih časih pisali učeno mešanico, posebno oziraje se na mrtvi cerkveni jezik. Kopitar pa je spoznal, da je mrtva vsaka književnost, ki ne zajema svojih življenjskih moči iz naroda samega, ki se ne naslanja na narodno govorico. Dobra sreča ga je namerila na mladega nadarjenega Vuka, in tega je znal Kopitar pridobiti za svoje velike ideje. Z njegovo pomočjo je Vuk spisal srbsko slovnico, z njegovo pomočjo je sestavil srbski slovar, z njegovo pomočjo je na srbski jezik preložil sv. pismo, z njegovo pomočjo je dvignil ogromni zaklad zlatnega srbskega narodnega pesništva. In dasi so se Vuku in Kopitarju trdovratno ustavljali posvetni in duhovski mogočniki, naposled sta zmagala s svojimi zdravimi nazori, in dandanes hvaležno slavi ves srbski narod Vuka in Kopitarja kot ustanovitelja novosrbskega slovstva.

Ko je mestni zastop cesarske prestolnice Kopitarju najprej obljubil častni grob na osrednjem pokopališču dunajskem, potem pa mu iz političnih razlogov odrekel to čast, so sporočili Srbi v Ljubljano: Mi prepeljemo svojega Vuka v domovino; ako vi ne prenesete svojega Kopitarja v Ljubljano, ga mi vzamemo s seboj v Beligrad; zakaj Kopitar nam je ravno tako mil in drag kakor Vuk.

Kar je storil Kopitar za narod slovenski, kar je storil za narod srbski; že to bi zadostovalo, da bi mu zagotovilo neumrjočo slavo.

Toda bistri um Kopitarjev, združen z neutešljivo žejo po večni resnici, z gorečo ljubeznijo do vsega slovenstva se je lotil tudi večjih, težjih nalog. V svoji epohalni knjigi: „Glagolita Clozianus“ in v svoji duhoviti razpravi: „Prolegomena historica“ je Kopitar bistro pojasnil slavno zgodovino panonskih Slovencev IX. veka, delovanje slovanskih blagovestnikov in solnograških misijonarjev. Ravno tako duhovito pa je razbistril najstarejše spomenike korantanskih in panonskih Slovencev in tako s temi in enakimi svojimi spisi postavil temeljni kamen stari slovenščini ter z Dobrovskim vred utvoril novo znanost — slavistiko, za katero je pridobil in odgojil jednako nadarjenega učenca rojaka — Miklošiča.

Da se dandanes po vseh avstrijskih in slovanskih vseučiliščih skrbno goji slovansko jezikoslovje in slovanska zgodovina; da sladki polni glasovi častitljive stare slovenščine odmevajo tudi raz učenih stolice tujih dežel ter done po vseučiliških dvorinah ravno tako v Berlinu, kakor v Parizu; da se s korenitejšim znanjem slovanskih jezikov zblížavajo tudi slovanska srca: to je v prvi vrsti Kopitarjeva zasluga!

Devetdeset let bo minilo, kar se je prvič oglašil Kopitar, in triinpetdeset let je preteklo, kar je umolknila njegova mogočna beseda. In od tega časa — kakšna velikanska vesela prememba ne samo

po naši domovini, ampak po vsem slovanskem svetu! „Patriotische Phantasien eines Slaven“, ki jih je sanjal za napredek vsega slovanstva navdušeni Kopitar l. 1810, so v tem času, in največ vsled Kopitarjevih velikanskih del, postale dejanska resnica.

Vsegamogočni Bog, ki je tako čudovito blagoslovil delovanje Kopitarjevo na srečo in slavo našega naroda in vsega slovanstva, daj umrjočim njegovim ostankom sladki mir in pokoj v domači zemlji, duševnim delom njegovim pa bodi nevenljiva slava!

Venci na krsto Kopitarja:

1. Jerneju Kopitarju — Jugoslovanska akademija.
2. Najbistroumnejšemu jezikoslovcu — Profesor Strekelj.
3. Velkemu filologu — česki lidovi poslanci.
4. Proslavitelju slovenskega jezika — Deželno stolno mesto Ljubljana.
5. „Slovenska Matica“ — slavnemu učenjaku.
6. Učenjaku slavistu — Slovenski višjegimnaziji.
7. Rojaku veleumu — pevsko društvo „Slavec“.
8. Velikemu učenjaku — „Slovenija“.
9. Jerneju Kopitarju — „Pisateljsko podporno društvo“.
10. Jerneju Kopitarju — „Matica Hrvatska“.
11. Svojemu rojaku Jerneju Kopitarju — Dunajski Slovenci.
12. Slavnemu slavistu — „Citalnica v Kranju“.
13. Jerneju Kopitarju — Ljubljanske ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.
14. Bartolomeju Kopitarju — Srpska kraljevska akademija 28. septembra — 10. oktobra 1897 (srebrn venec, napis v cirilici).

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. oktobra.

(Okr. bolniška blagajna ljubljanska), o kateri se je letos že toliko pisalo radi tega, ker jej ne prezidira več g. Klein, vložila je te dni rekurz proti mestnega magistrata odločbi, s katero je magistrat upraviteljstvo blagajne vzel v svoje roke, seveda pa ne na svoje, ampak na stroške blagajnične. Kakor iz verodostojnih virov čujemo, pa se bo mestni magistrat bržčas tudi to pot urezal, kakor se je vrlo vrezal z izobčenjem g. Turka iz mestne zbornice. Vederemo.

(Osebnosti.) Deželni odbor je imenoval oficijala gospoda Fr. Trillerja kontrolorjem deželnih dobrodelnih zavodov. — Vpokojeni hrvatski okrožni živinozdravnik gospod Fr. Ravnikar se je naselil v Moravčah kot praktični živinozdravnik za brdski okraj. — Namesto pokojnega Janko Krsnika je bil v Lukovici županom izvoljen posestnik g. Luka Mlakar.

(Šole se bodo razširile) z dovoljenjem deželnega šolskega sveta dvorazrednici na Raki in v Bohinjski Bistrici v trirazrednici.

(Razpisane so župnije): Preska, Gojzd, Dragatuš, Ledine in Osilnica v ljubljanski škofiji do dne 12. novembra t. l. — St. Peter pod gorami v lavant. škofiji do 17. nov. t. l.

(Umrli je) včeraj zvečer ob 1/8. uri gospa Marija Bruss-Stefetova, trgovka pred škofijo v Ljubljani. V življenju je storila mnogo dobrega, zato ji sveti večna luč!

(Zdravje v Ljubljani) od 3. okt. do 9. okt. Novorojenih 19, mrtvorojen 1, vmrlh 19. Med njimi za jetiko 3, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 15; med njimi 4 tujci in 7 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za tifuzom 2, oslovskim (dušljivim) kašljem 2, vrtico 3.

(Ogenj.) Predvčerajšnjim popoldne ob 4. uri zažgali so v Stobu pri Domžalah otroci neko bajto, ki je bila k sreči prazna. V komaj četrto uri bilo je ognja konec. Na lice mesta prišli ste tudi požarni brambci iz Domžal in Trzina, ki ste obranili, da se ogenj ni razširil po sosednjih s slamo kritih hišah in hlevih.

(Premeščenje isterskega deželnega zbora iz Poreča v Pulj.) Znano je, da isterski slovenski in hrvatski deželni poslanci niso bili varni svojega življenja, kader so došli v Poreč zastopati svoje volilce. Zaradi tega so sklenili, da se toliko časa ne udeležijo zasedanja, dokler se iz Poreča ne prestavi v Pulj. Vlada je končno spoznala, da v tem oziru treba vendar gledati na to, da se uvedejo normalne razmere, ter naznanila deželnemu glavarju Campitelliju,

da se vrši prihodnje zasedanje dež. zbora v Pulju, ter da naj vse potrebno ukrene, da se bo to moglo zgoditi! — Iredentovci se delajo, kakor da bi jih bila zadela strela z jasnega. Poslanec marki Benedetto Polesini je odložil vsled ogorčenosti radi tega svoj mandat, tudi poslanci Canciani, Cleva in Gambini so mislili to storiti, a so se še o pravem času premislili. Toda tudi v Pulju ne bo mirnega življenja za naše poslance, dokler ima policijo v rokah mestna oblast. „Naša Sloga“ zato zahteva, da se redarstvo v Pulji podržavi.

(Nabava žita za vojni erar.) Vojni erar razpisuje nabavo naslednjih vrst žita in sicer: 4350 q pšenice, 24.600 q rži, in 16.900 q ovsa. Ponudbe naj se vpošljejo do 21. oktobra ob 10. uri intendantu 3. voja v Gradec. Natančnejši pogoji se lahko vpogledajo pri tukajšnjem vojaškem oskrbovališču ter pri političnih okrajnih oblastvih.

Društva.

(„Narodni dom“.) V smislu § 7. društvenih pravil sklicuje upravni odbor društva „Narodni dom“ letošnji občni zbor na sredo, 20. dan oktobra ob šestih zvečer v klubovo sobo društvenega poslopja z naslednjim dnevnim redom: 1. Ogovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev predsednika in upravnega odbora 11 članov (§ 9. društvenih pravil). 6. Volitev pregledovalnega odseka petih članov (§ 13. dr. pravil). 7. Posamezni nasveti društvenikov.

(Vzajemno podporno društvo v Ljubljani, registrovana zadruga z omejenim jamstvom.) Izvleček iz bilance od 1. februarja 1893 do 30. septembra 1897: Predjemi (posojila) znašajo 420.758 gld. 57 kr., na deležih je vplačano 235.536 gld. 52 kr., hranilne vloge znašajo 168.555 gld. 53 kr. in se obrestujejo s 4 1/2 odstotka; iste se bodo tudi od novega leta naprej nespremenjeno obrestovale po 4 1/2 odstotka, ker bo društvo novi davek od hranilnih vlog samo plačevalo.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Korškem.) Napravi v nedeljo dne 17. okt. 1897, ob 1/3. uri popoldne javen shod v novi hiši gosp. župana Mat. Prosekarja v Kotmarivesi s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor o kmetijskih potrebah. 3. Govor o sedanjem političnem položaju. 4. Razni nasveti. 5. Prosta zabava. — Ker bo shod zelo važen, pridite tedaj vsi katoliški in slovenski možje iz Kotmaroveške župnije in njene okolice!

Odbor.

Telegrami.

Dunaj, 15. oktobra. V zbornici se čujejo glasovi, da je grof Badeni dal ostavko; danes se odpelje kesarju v Budimpešto.

Dunaj, 15. oktobra. Po včerajšnji seji državnega zbora zbrali so se načelniki klubov desnice, da se posvetujejo, kako vkljub obstrukciji napredovati v parlamentarnih razpravah. Pri posvetovanju je bil navzoč tudi grof Badeni. Sklenili so, da se mora v vsaki seji rešiti dnevni red, tudi če bi bila seja še tako dolga.

Dunaj, 15. oktobra. (Poslanska zbornica.) Levica zopet nadaljuje obstrukcijo z vednimi predlogi na glasovanje po imenih.

Dunaj, 15. oktobra. V parlamentarnih krogih se razširja govorica, da vlada preloži zasedanje državnega zbora za kakih 14 dni, da se mej tem časom doženo končni razgovori mej vlado in večino. Najbrže da ta govorica ni verojetna, marveč je le namerjena proti opoziciji, ki je zopet s predlogi o glasovanju po imenih jela zavlačevati posvetovanje.

Dunaj, 15. oktobra. Klub Italijanov je sklenil glasovati proti obtožbi ministerstva in za Dipaulijev predlog glede jezikovnih naredb.

Dunaj, 15. oktobra. „Wer. Abendpost“ naglašja, da dopust okrajnega glavarja Raynoscheka ni v nikaki zvezi z najnovejšimi političnimi dogodki, češ da je glavar bil že preje na dopustu in se mu je s tem le podaljšal.

Praga, 15. oktobra. „Prasky Dennik“ izjavlja, da so poročila „Narodnih Listov“ in drugih čeških novin o zaupnem shodu načelnikov raznih čeških uradniških društev, na katerih bi se bilo ugovarjalo proti zavla-

čevanju povišanja uradniških plač, neresnična, ker se tak shod sploh ni vršil, toraj se tudi niso mogli odobriti nikaki sklepi v tem oziru.

Pariz, 15. oktobra. V včerajšnjem ministerskem svetu je podpisal predsednik Faure posamne dekrete, tičoč se sprememb v diplomatskih zastopih. Na Dunaj pride dosedanji poslanik v Madridu marki de Revereaux, poslanik v Washingtonu Patenôtre gre v Madrid in generalni guverner v Algiru Cambon v Washington.

Madrid, 15. oktobra. Vlada je sklenila koncem tega meseca odposlati 5000 mož na Kubo.

Atene, 15. oktobra. Grški in drugi pooblaščenici, ki se vdeležijo pogajanja o sklepanju miru, so odpotovali v Carigrad.

Umrli so:

12. oktobra. Rozalija Pavšek, lončarja hči, 2 meseca, Žitni trg 2, božjast.

V bolnišnici:

10. oktobra. Janez Golob, delavec, 28 let, jetika.
11. oktobra. Martin Premk, gostač, 78 let, ostarelost. —
Franciška Ropret, tovarniška delavka, 38 let, jetika.
12. oktobra. Marija Porenta, delavka, 82 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
14	9. zvečer	738.6	11.6	sl. jz.ah.	poloblačno	
15	7. jutraj	739.0	8.3	sr. vzjvzh.	megla	0.7
	2. popol.	739.1	14.6	brezv.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 11.8°, za 1.0° nad normalom.

Zahvala.

Po sijajno izvršeni podružnični veselici veže nas dolžnost se najtopleje zahvaliti sl. društvu „Ljubljanskemu Sokolu“ za brezplačno prepustitev dvorane, sl. pevskemu društvu „Slavec“ in njegovemu g. pevovodji za izborni izvajanje pevskega vsporeda, p. n. prijateljem naših podružnic za darovane prelepe dobrotke itd., p. n. gospicam za blagohotno prodajanje slaščic, g. Pavlu Lozarju kot izvrstnemu pospeševalcu naših namenov, slav. vredništvoma „Slovenca“ in „Slov. Naroda“ za blagovoljno objavo vabil in vsporeda veselice, slavnima „Katoliški“ in „Narodni tiskarni“ za brezplačni natis plakatov, oziroma vabil, in slednjič vsem udeležnikom, ki so kakorkoli si bodi pripomogli k izvrstnemu gmotnemu uspehu naše tradicionalne veselice.

Šentpeterska možka in šentpeterska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dné 14. oktobra 1897.

693 1—1

S prežalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je vsega-mogočni Bog našo iskrenoljubljeno hčer, soprogo in mater, gospo

Marijo Brus-Štefeto

včeraj ob 1/8. uri zvečer v 56. letu njene starosti po kratkem trpljenju, okrepčano s svetim poslednjim oljem, poklical k Sebi.

Pogreb predrage ranjce bode v soboto, 16. t. m., ob 1/5. uri popoldne iz hiše žalosti Strelške ulice št. 4 na pokopališče k sv. Krištofu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Nepozabno ranjco priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dné 15. oktobra 1897.

Maks Brus,
soprog.

Helena Mertel,
mati.

Ivan Štefě,
sin.

4 stanovanja

se oddajo s 1. novembrom t. l. na Poljanski cesti št. 72.

Natančneje se izve pri Eliji Predovič-u na Poljanskem trgu št. 5. 603 6

Št. 35.735.

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrdka obstoji od l. 1828)

prodaja

 domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev. 674 5

Gozd,

dobro zaraščen, v obsegu 170 oral, pol ure od južnega kolodvora in jedno uro od Ljubljane oddaljen, se prodá po prav nizki ceni. 673 3—3

Več se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijake 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

692 1—1

Razpis.

Mestni magistrat oddal bode

podiranje redutnega poslopja

potom javne pismene dražbe, katera se bo vršila

dné 20. oktobra t. l. ob 11. uri dopoldne

v pisarni mestnega stavbnega urada. — To se priobča z dostavkom, da imajo ponudniki staviti svoje ponudbe z ozirom na to, da preide v njihovo last ves materijal, izvzemši za zgradbo nepotrebni sip, kateri bode odvažati na one ceste na Prulah, katere bode mestni stavbni urad bližje določil.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 12. oktobra 1897.

Št. 35.717.

Razglas.

691 1—1

Pri podpisnem magistratu vršila se bo zaradi oddaje naprave podaljšane Bleiweisove ceste in nje kanalizacije v progi od Marije Terezije ceste na Rudolfovo železnico

pismena ponudbena razprava

dné 20. oktobra t. l. ob 11. uri dopoldne

v pisarni mestnega stavbnega urada, kjer so tudi pripadajoči načrti, proračuni ter drugi pripomočki ob navadnih uradnih urah vsakemu na vpogled razgrnjeni. Ponudbo, v kateri je navesti jednotne cene in na njihovej podlagi preračunjene skupne zneske troškov za dotična dela, je izročiti zapečateni in s pripadajočim 5% nim vadijem opremljene do določene ure.

Prekasno vložene ponudbe in pa take, ki ne bodo povsem ustrezale predpisu, se ne bodo jemale v poštev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 12. oktobra 1897.

Severonemški Lloyd v Bremi.

491 30—23

Od vis. c. kr. ministerstva valed ukaza dné 7. maja 1894. št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Brema - Sev. Amerika.
Do Novi-Jorka.

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptona dotaknivi se

Cherbourgja vsakosredo in nedeljo

Iz Genove dotaknivi se Neapola

via Gibraltar

dva ali trikrat

na mesec.

Brema - Južna Amerika.
Do Montevideo.

Do

Baltimore.

Do Buenos-Ayres.

Do

Kitajskega.

Do

Japonskega.

Brema - Avstralija.
Do

Adelaide, Melbourne,

Sydneja.

vožnja po morji
čez ocean do
Novi-Jorka traja
7 do 8 dni.

Najlepša in najcenejša priložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:

Edvard Tavčar.

Dunajska borza.

Dné 15. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 15 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 25 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	103 " — "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 79 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 65 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	956 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	351 " 50 "
London vista	119 " 70 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 80 "
20 mark	11 " 75 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 52 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 15 "
C. kr. cekini	5 " 66 "

Dné 14. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove zelez. po 200 kron	99 " 80 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 " 59 "
Dunavske vravnave srečke 5%	128 " 40 "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 " 85 "
Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "
Prioritetne obveznice državne železnice	226 " — "
" južne železnice 3%	180 " 45 "
" južne železnice 5%	126 " — "
" dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	73 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	161 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3385 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	400 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	82 " 50 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	92 " — "
Montanska družba avstr. plan.	127 " 60 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	164 " 75 "
Papirnih rubljev 100	127 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju

najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.